

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 365/2023-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Rastislavom Zimmermannom, advokátom, Pribišova 2, Bratislava proti postupu Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 P 63/2018 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. mája 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 P 63/2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov. Domáha sa tiež priznania finančného zadosťučinenia 5 000 eur a náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Z odôvodnenia ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa návrhom z 29. októbra 2019 na okresnom súde domáhala vydania platobného rozkazu vo veci zaplatenia 71 700 eur s príslušenstvom. Spolu s týmto návrhom podala i žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov.

3. Uznesením č. k. 4 C 73/2019-69 z 10. februára 2021 okresný súd priznal sťažovateľke oslobodenie od súdneho poplatku za návrh a 21. apríla 2021 vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k žalobe.

4. Na pojednávaní 25. mája 2022 okresný súd rozhodol vo veci samej.

5. Dňa 19. augusta 2022 bolo sťažovateľke doručené odvolanie žalovaného proti meritórnemu rozhodnutiu s výzvou na vyjadrenie.

6. Sťažovateľka zaslala okresnému súdu 27. augusta 2022 vyjadrenie k odvolaniu žalovaného a následne jej 1. decembra 2022 bolo doručené vyjadrenie žalovaného k jej vyjadreniu.

7. Sťažovateľka poukazuje na to, že jej právna vec nebola ku dňa podania ústavnej sťažnosti odvolacím súdom „*právoplatne skončená*“.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka zastáva názor, že v napadnutom konaní, ktoré považuje za skutkovo a právne nenáročné, dochádzalo k prieťahom, ktoré boli spôsobené nekonaním zo strany súdu, na základe ktorých sa sťažovateľka „*nemohla domôcť právoplatného rozhodnutia súdu v primeranej dobe*“.

9. Sťažovateľka uvádza, že k vzniku prieťahov v napadnutom konaní a porušeniu jej označených práv došlo výlučne postupom okresného súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. S prihliadnutím na sťažovateľkou formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že jej ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nespĺnenia zákonom ustanovených náležitostí.

13. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, ktorých uplatnenie je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania. Inak povedané, ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde.

14. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru špecifikovaných v petite, ako aj § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené zvoleným advokátom.

15. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa v jej petite domáha, aby ústavný súd vyhovel ústavnej sťažnosti, rozhodol, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 P 63/2018 došlo k porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov a priznal jej primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov právneho zastúpenia. Z odôvodnenia ústavnej sťažnosti však vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v odlišnom civilnoprávnom konaní, ktorého priebeh podrobne opisuje. Ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti úplne absentuje relevantná právna argumentácia vo vzťahu k postupu okresného súdu v (poručenskom) konaní špecifikovanom v jej petite. Argumentácia uplatnená v odôvodnení ústavnej sťažnosti mohla byť podľa ústavného súdu relevantná vo vzťahu k postupu okresného súdu v civilnoprávnom konaní, ktoré však vzhľadom na petit nie je predmetom prieskumu ústavného súdu.

16. Sťažovateľka je v konaní pred ústavným súdom zastúpená advokátom, ktorý je v súlade s § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby tieto boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

17. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale týka sa jej odôvodnenia ako esenciálnej obsahovej náležitosti ústavnej sťažnosti, ústavný súd sťažovateľku, ktorá je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, nevyzýval na odstránenie jej nedostatkov (m. m. II. ÚS 102/2019, II. ÚS 233/2021, II. ÚS 270/2021).

18. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

19. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky v nej uplatnenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. augusta 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu